

Ett medborgarskap som grundas på samhörighet

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens proposition 2013/14:143 Ett medborgarskap som grundas på samhörighet och två följdmotioner samt åtta motionsyrkanden om medborgarskapsfrågor från den allmänna motionstiden 2013.

Propositionen innehåller förslag till ändringar i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap. En ny portalparagraf om medborgarskapets betydelse föreslås. Vidare föreslås att det ska bli obligatoriskt för kommunerna att anordna ceremonier för nya svenska medborgare för att högtidlighålla deras nya medborgarskap.

Vad gäller reglerna om förvärv av svenskt medborgarskap vid födelsen föreslås att kvinnor och män likställs när det gäller möjligheten att föra över svenskt medborgarskap till sitt barn. Vissa ändringar föreslås också i fråga om förvärv av svenskt medborgarskap för barn och unga genom anmälan. Personer som har förlorat sitt svenska medborgarskap till följd av tidigare bestämmelser som syftade till att undvika dubbelt medborgarskap föreslås vidare kunna återfå svenskt medborgarskap genom anmälan.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2015.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns fem reservationer (MP, SD) och ett särskilt yttrande (S, V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Ett medborgarskap som grundas på samhörighet	6
Medborgarskapsfrågor.....	12
Reservationer	16
1. Medborgarskap genom anmälan, punkt 1 (SD)	16
2. Lagförslaget i övrigt, punkt 2 (MP)	16
3. Lagförslaget i övrigt, punkt 2 (SD).....	17
4. Övriga medborgarskapsfrågor, punkt 3 (MP).....	18
5. Övriga medborgarskapsfrågor, punkt 3 (SD).....	18
Särskilt yttrande.....	20
Lagförslaget i övrigt, punkt 2 (S, V)	20
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	21
Propositionen	21
Följdmotionerna.....	21
Motioner från allmänna motionstiden 2013/14.....	22
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	24

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Medborgarskap genom anmälan

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap i de delar det avser 6 och 8 §§.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:143 i denna del och avslår motion

2013/14:Sf15 av David Lång (SD) yrkandena 2 och 4.

Reservation 1 (SD)

2. Lagförslaget i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap i den mån lagförslaget inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:143 i denna del och avslår motionerna

2013/14:Sf15 av David Lång (SD) yrkandena 1, 3, 5 och 6 samt

2013/14:Sf16 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2.

Reservation 2 (MP)

Reservation 3 (SD)

3. Övriga medborgarskapsfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf16 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 3–5,

2013/14:K365 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD) yrkande 4,

2013/14:K394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 18,

2013/14:Sf252 av Ziita Eriksson (M),

2013/14:Sf283 av Bino Drummond (M),

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 19–21 och

2013/14:Sf334 av Kerstin Lundgren (C).

Reservation 4 (MP)

Reservation 5 (SD)

Stockholm den 6 maj 2014

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (M), Tomas Eneroth (S), Mikael Cederbratt (M), Fredrik Lundh Sammeli (S), Lars-Arne Staxäng (M), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S), Solveig Zander (C), Jasenko Omanovic (S), Emma Henriksson (KD), David Lång (SD), Eva Lohman (M), Emma Carlsson Löfdahl (FP), Magnus Ehrencrona (MP), Ann-Britt Åsebol (M) och Christina Høj Larsen (V).

Redogörelse för ärendet

I januari 2012 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag i vissa medborgarskapsfrågor (dir. 2012:2). Utredningen, som antog namnet Medborgarskapsutredningen, överlämnade i april 2013 betänkandet Det svenska medborgarskapet (SOU 2013:29).

Lagrådet har yttrat sig över förslagen i propositionen.

I detta betänkande behandlas proposition 2013/14:143 och två motioner som väckts med anledning av propositionen samt åtta motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2013.

En redovisning av motionerna och regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Ett medborgarskap som grundas på samhörighet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om ändringar i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.

Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden om bl.a. ansvar för medborgarskapsцерemonier och regler om förvärv av svenskt medborgarskap genom anmälan.

Jämför reservationerna 1 (SD), 2 (MP) och 3 (SD) samt särskilt yttrande (S, V).

Gällande ordning

I lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap, förkortad MedbL, finns bestämmelser om hur en person blir och upphör att vara svensk medborgare. Lagen kompletteras av medborgarskapsförordningen (2001:218).

Enligt 1 § MedbL blir ett barn, vars mor är svensk medborgare vid barnets födelse, alltid svensk medborgare vid födelsen. För det fall fadern men inte modern är svensk medborgare, blir barnet svensk medborgare vid födelsen endast om barnet föds i Sverige eller om modern och fadern är gifta med varandra.

Enligt 4 § MedbL gäller att om en man med svenskt medborgarskap ingår äktenskap med en kvinna som inte är svensk medborgare, blir ett barn till makarna som har fötts före äktenskapet och som inte har förvärvat svenskt medborgarskap vid födelsen svensk medborgare om barnet är ogift och inte har fyllt 18 år. Det finns enligt 5 § MedbL en möjlighet för fadern att efter barnets födelse anmäla att barnet ska bli svensk medborgare. Bestämmelsen anger att ett barn som har fötts utomlands och som inte har förvärvat svenskt medborgarskap vid födelsen eller enligt 4 §, men vars far sedan barnets födelse är svensk medborgare, förvärvar svenskt medborgarskap genom att fadern anmäler önskemål om detta innan barnet har fyllt 18 år.

Enligt 6 § MedbL kan barn som är födda i Sverige och som sedan födelsen är statslösa samt har hemvist och permanent uppehållstillstånd här i landet förvärva svenskt medborgarskap genom anmälan. Anmälan ska göras innan barnet har fyllt fem år.

Av 7 § MedbL framgår att ett barn som har permanent uppehållstillstånd i Sverige förvärvar svenskt medborgarskap genom anmälan av den eller dem som har vårdnaden om barnet, om barnet har hemvist här i landet sedan fem år eller, om barnet är statslöst, tre år.

En utlänning som har fyllt 18 men inte 20 år förvärvar svenskt medborgarskap genom anmälan, om han eller hon har permanent uppehållstillstånd i

Sverige och hemvist här i landet sedan han eller hon fyllde 13 år eller, i fråga om den som är statslös, 15 år (8 § MedbL).

Medborgare i ett annat nordiskt land kan genom anmälan bli svenska medborgare, enligt 18 § MedbL. För att bestämmelsen ska vara tillämplig krävs att sökanden har fyllt 18 år och har hemvist här i landet sedan fem år samt inte under denna tid har dömts till frihetsberövande påföljd. En ytterligare förutsättning för förvärv genom anmälan enligt bestämmelsen är att personen har blivit medborgare i ett annat nordiskt land på annat sätt än genom ansökan. Bestämmelsen omfattar alltså inte personer som blivit medborgare i ett annat nordiskt land genom naturalisation.

I 20 § första stycket MedbL anges att vad som i medborgarskapslagen föreskrivs om krav på permanent uppehållstillstånd inte gäller för den som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge. Enligt bestämmelsens andra stycke ska i fråga om medborgare i övriga länder inom EES, och deras familjemedlemmar, permanent uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd när medborgarskapslagen tillämpas.

Sedan 2001 är det möjligt att ha dubbelt medborgarskap. Den som är svensk medborgare och förvärvat ett annat medborgarskap kan behålla sitt svenska medborgarskap om inte det andra landets lagstiftning lägger hinder i vägen. Inte heller behöver den som förvärvat svenskt medborgarskap enligt svenska regler avsäga sig sitt tidigare medborgarskap.

Propositionen

En ny portalparagraf

Medborgarskapet har såväl en juridisk som en symbolisk betydelse. Enligt regeringen bör medlemskapet i högre utsträckning vara en symbol för delaktighet i och samhörighet med Sverige som förenar både nuvarande och nya svenskar. För att stärka medborgarskapets symboliska innebörd föreslås att medborgarskapets betydelse tydliggörs i en ny inledande bestämmelse i medborgarskapslagen.

Av denna portalparagraf ska framgå att det svenska medborgarskapet är ett rättsligt förhållande mellan medborgaren och staten som medför rättigheter och skyldigheter för båda parter. Vidare ska det anges att medborgarskapet representerar det formella medlemskapet i det svenska samhället och att det är en grund för folkstyrelsen. Det bör även anges att medborgarskapet förenar alla medborgare och står för samhörighet med Sverige, samt att medborgarskapslagen reglerar hur en person blir och upphör att vara svensk medborgare.

Medborgarskapsceremonier

Enligt regeringen ska ceremonier regelbundet hållas för nya svenska medborgare för att högtidlighålla deras nya medborgarskap. Medborgarskaps-ceremonier markerar medborgarskapets tyngd och betydelse. Ett välkomnande

i form av en ceremoni kan stärka de nya medborgarnas känsla av samhörighet med Sverige och bidra till att de känner att de betraktas som svenska och att de accepteras fullt ut av samhället.

Regeringen föreslår att medborgarskapsceremonierna ska anordnas av kommunerna. Enligt regeringen talar flera omständigheter för att denna uppgift bör ges till kommunerna och inte till länsstyrelserna. I dag anordnas ceremonier i ungefär hälften av landets kommuner men endast av några enstaka länsstyrelser. Kommunerna har vidare en närmare kontakt med de nya medborgarna än vad länsstyrelserna har. Kommunerna har dessutom bättre möjlighet att tillgodose den geografiska närheten till ceremonierna, vilket gör det enklare för nya svenska medborgare att delta. Om kommunerna ges denna obligatoriska uppgift innebär det en viss begränsning i det kommunala självstyret. Enligt regeringen motiveras detta emellertid av de starka skäl som ligger bakom förslaget.

Medborgarskap för barn och unga

I propositionen föreslås att ett barn alltid ska förvärva svenskt medborgarskap vid födelsen, om en förälder till barnet är svensk medborgare. Detsamma föreslås gälla om en avliden förälder till barnet var svensk medborgare vid sin död. Den nu gällande bestämmelsen i 4 § MedbL om att ett barn vars far, men inte mor, är svensk medborgare ska förvärva svenskt medborgarskap genom att fadern ingår äktenskap med modern ska därför upphävas. Även bestämmelsen i 5 § MedbL, som ger ett barn som fötts utomlands och vars far men inte mor är svensk medborgare möjlighet att genom anmälan förvärva svenskt medborgarskap, kan upphävas.

Det är enligt regeringens uppfattning angeläget att underlätta för barn som föds i Sverige, men som inte förvärvat något medborgarskap vid födelsen, att förvärva svenskt medborgarskap genom anmälan. Ett sätt att underlätta förvärv genom anmälan är att förlänga den tid under vilken anmälan kan göras. Regeringen föreslår därför att anmälan enligt 6 § MedbL ska kunna göras till dess att barnet har fyllt 18 år.

Vidare föreslår regeringen att en kortare hemvisttid ska tillämpas vid anmälan om svenskt medborgarskap för vissa barn. I dag kan ett barn som har permanent uppehållstillstånd i Sverige få svenskt medborgarskap genom anmälan av den eller dem som har vårdnaden om barnet, om barnet har hemvist här i landet sedan fem år eller, om barnet är statslöst, tre år. Enligt regeringen kan barn som växer upp i Sverige i allmänhet efter en kortare tid än fem år förväntas ha en sådan samhörighet med landet att de bör kunna bli svenska medborgare. Hemvisttiden föreslås kortas ner till tre år som huvudregel. För statslösa barn bör hemvistkravet sättas något lägre mot bakgrund av den övergripande målsättningen att undvika statslöshet. Ett krav på två års hemvist föreslås i dessa situationer.

I propositionen föreslås att tiden för anmälan om svenskt medborgarskap för unga vuxna ska förlängas. Förslaget har sin bakgrund i 1961 års FN-

konvention om begränsning av statslöshet (SÖ 1969:12) som Sverige har tillträtt. Enligt konventionen ska en statslös person ha möjlighet att förvärva medborgarskap i födelselandet genom anmälan till dess han eller hon har fyllt 21 år. I 8 § MedbL anges att denna möjlighet finns för en utlänning som fyllt 18 men inte 20 år. För att tillgodose konventionens krav föreslås att tidsperioden ska förlängas till dess att han eller hon fyllt 21 år.

Uppehållsrätt likställs med permanent uppehållstillstånd

Även om möjligheten att ansöka om uppehållstillstånd finns, är det numera vanligt att EES-medborgare och deras familjemedlemmar grundar sin vistelse i Sverige på att de har uppehållsrätt. Enligt 20 § andra stycket MedbL gäller att en permanent uppehållsrätt likställs med ett permanent uppehållstillstånd vid tillämpningen av medborgarskapslagen. I praktiken innebär detta att EES-medborgare och deras familjemedlemmar inte uppfyller det krav som ställs på permanent uppehållstillstånd för medborgarskapsförvärv förrän de fått permanent uppehållsrätt, dvs. efter fem års vistelse i Sverige. Det framstår enligt regeringen som otillfredsställande att en person som utnyttjar möjligheten till uppehållsrätt i praktiken kan hamna i ett sämre läge när det gäller medborgarskapsförvärv än en person som beviljats uppehållstillstånd. En sökande som är gift eller sambo med en svensk medborgare kan exempelvis i vissa fall naturaliseras efter en kortare hemvistid än fem år. För att komma till rätta med detta föreslås att uppehållsrätt – i stället för permanent uppehållsrätt – ska likställas med permanent uppehållstillstånd vid tillämpningen av medborgarskapslagen.

Förbättrad möjlighet att återfå svenskt medborgarskap

I den tidigare gällande medborgarskapslagen från 1950 gällde principen om undvikande av dubbelt medborgarskap. Svenska medborgare som förvärvade utländskt medborgarskap förlorade därmed sitt svenska medborgarskap. Genom införandet av den nu gällande medborgarskapslagen övergavs denna princip, och numera tillåts dubbelt medborgarskap fullt ut.

Regeringen föreslår att personer som förlorat sitt svenska medborgarskap till följd av de tidigare gällande bestämmelserna om undvikande av dubbelt medborgarskap ska få möjlighet att återfå detta genom anmälan. Genom en övergångsbestämmelse i den nu gällande medborgarskapslagen fanns under en begränsad tid en sådan möjlighet. Den möjlighet som nu föreslås ska gälla utan begränsning i tiden. Inget krav kommer att ställas på hemvist i Sverige enligt den nya bestämmelsen.

Anmälningar enligt den föreslagna bestämmelsen ska enligt förslaget prövas av Migrationsverket. Om den som anmälan avser står under någon annans vårdnad vid tidpunkten för anmälan, ska denna i stället göras av den eller dem som är vårdnadshavare. Om anmälan avser ett barn som har fyllt tolv år och har utländskt medborgarskap, ska barnets samtycke krävas för förvärv av svenskt medborgarskap. Sådant samtycke ska dock inte behövas om barnet

är varaktigt förhindrat att lämna samtycke på grund av en psykisk störning eller något annat liknande förhållande.

Olika förvärv av nordiskt medborgarskap likställs vid anmälan om svenskt medborgarskap

Regeringen föreslår att möjligheten för en medborgare i ett annat nordiskt land att genom anmälan få svenskt medborgarskap ska gälla oavsett hur medborgarskapet i det nordiska landet har förvärvats. En förutsättning för förvärv genom anmälan enligt den nu gällande 18 § MedbL är att personen har blivit medborgare i ett annat nordiskt land på annat sätt än genom ansökan. Bestämmelsen omfattar alltså inte personer som blivit medborgare i ett annat nordiskt land genom naturalisation. Bakgrunden till denna särbehandling av naturaliserade personer finns i bestämmelser i tidigare nordiska avtal om medborgarskap. Enligt det nu gällande avtalet (SÖ 2012:6) står det däremot avtalsstaterna fritt att bestämma huruvida förvärv genom anmälan ska vara beroende av att den som anmäler inte förvärvat sitt medborgarskap genom naturalisation.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 april 2015. Barn som fötts före ikraftträdandet ska dock även framöver kunna förvärva svenskt medborgarskap enligt de upphävda bestämmelserna om legitimation och anmälan. Barn till den som förvärvar medborgarskap enligt den upphävda bestämmelsen om anmälan ska förvärva svenskt medborgarskap som bipersoner under samma förutsättningar som tidigare. Barn till föräldrar som återfår svenskt medborgarskap, som de förlorat till följd av tidigare bestämmelser som syftade till att undvika dubbelt medborgarskap, ska som bipersoner i vissa fall förvärva svenskt medborgarskap.

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:Sf16 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om medborgarskapets betydelse. När det gäller medborgarskapet som uttryck för samhörighet och gemenskap vill motionärerna betona det framtidsytande uttrycket; att det är bygget av vår gemensamma framtid som förenar oss snarare än gemensam hudfärg, religion eller bakgrund. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att medborgarskapsceremonier inte ska vara obligatoriska för kommunerna, då detta utgör ett intrång i den kommunala självbestämmanderätten.

I motion 2013/14:Sf15 av David Lång (SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om medborgarskapsceremonier. Enligt motionären bör regeringen återkomma till riksdagen med förslag på hur staten ska ansvara för att anordna medborgarskapsceremonier. I yrkande 2 begärs avslag på regeringens förslag om förlängd tidsperiod för anmälan om svenskt medborgarskap för statslösa barn. Enligt motionären får fem år anses vara en lång tid för att inkomma med

en anmälan, och förslaget att förlänga fristen till 18 års ålder är anmärkningsvärt. Om föräldrarna strävar efter att bli en del av det svenska samhället är det rimligt att anta att de ger in en anmälan snarast möjligt. Vidare begärs ett tillkännagivande om förslaget om krav på hemvist vid anmälan om svenskt medborgarskap för vissa barn med hemvist i Sverige (yrkande 3). Motionären anför att grundläggande krav för att erhålla medborgarskap bör vara bosättning i minst tio år, en klanderfriandel samt ett genomgången och godkänt medborgarskapstest. I yrkandena 4 och 5 begärs avslag dels på förslaget om förlängd tidsperiod för anmälan om svenskt medborgarskap för unga vuxna, dels på förslaget att uppehållsrätt ska likställas med uppehållstillstånd. För att erhålla statusen permanent uppehållsrätt måste man ha bott i Sverige i fem år och uppfyllt kraven för uppehållsrätt under hela perioden. Denna ordning bör kvarstå. Slutligen begärs ett tillkännagivande om möjligheterna att återfå svenskt medborgarskap (yrkande 6). En viktig utgångspunkt är enligt motionären att dubbelt medborgarskap inte ska vara möjligt. Den som en gång har valt bort ett medborgarskap till förmån för en annan nations bör inte per automatik kunna återfå medborgarskapet på grund av senare lagändringar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig positivt till regeringens förslag att låta medborgarskapets betydelse komma till uttryck på ett tydligare sätt i lagstiftningen. Den föreslagna utformningen av en ny portalparagraf innehåller såväl den juridiska aspekten av medborgarskapet som dess symboliska innebörd. Genom att framhålla att medborgarskapet förenar alla medborgare och står för samhörighet med Sverige betonas grundtanken om ett medborgarskap som utgår från samhörighet. Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag och avstyrker motion 2013/14:Sf16 (MP) yrkande 1.

Att anordna medborgarskapsceremonier för nya svenska medborgare är ett sätt att betona medborgarskapets tyngd och bidrar även till att stärka de nya medborgarnas känsla av samhörighet med Sverige. Som anges i propositionen kan förslaget att ge kommunerna i uppgift att regelbundet anordna sådana ceremonier utgöra ett visst intrång i den kommunala självstyrelsen. I likhet med regeringen anser utskottet emellertid att de skäl som ligger bakom förslaget är så angelägna att de motiverar att kommunerna ska ha detta ansvar. Som framgår av propositionen har regeringen övervägt om uppgiften att anordna ceremonierna lämpligen bör ges till kommunerna eller till en statlig myndighet, då närmast länsstyrelserna. Utskottet delar regeringens bedömning att det finns avgörande – inte minst praktiska – skäl som talar för att det är kommunerna som bör utföra denna uppgift. Därmed avstyrks motionerna 2013/14:Sf16 (MP) yrkande 2 och 2013/14:Sf15 (SD) yrkande 1.

Utifrån grundtanken om ett medborgarskap som utgår från samhörighet anser utskottet, i likhet med regeringen, att möjligheten för barn som inte blir svenska medborgare vid födelsen att förvärva svenskt medborgarskap bör stärkas. Barn som växer upp i Sverige kan ha en stark samhörighet med landet

även om ingen av föräldrarna är svenska medborgare. Mot denna bakgrund ställer sig utskottet bakom regeringens förslag om förlängd tidsperiod för anmälan om svenskt medborgarskap för statslösa barn, kortare hemvistid vid anmälan om svenskt medborgarskap för vissa barn med hemvist i Sverige och förlängd tidsperiod för anmälan om svenskt medborgarskap för unga vuxna. Motion 2013/14:Sf15 (SD) yrkandena 2, 3 och 4 avstyrks därmed.

Utskottet ställer sig även bakom regeringens förslag att likställa uppehålls rätt med permanent uppehållstillstånd vid tillämpningen av medborgarskapslagen och avstyrker därmed motion 2013/14:Sf15 (SD) yrkande 5.

Sedan 1 juli 2001 är dubbelt medborgarskap tillåtet fullt ut enligt svensk lagstiftning. Det saknas, enligt utskottets mening, skäl att ompröva denna ordning. Vidare ser utskottet positivt på regeringens förslag att införa en möjlighet att återfå svenskt medborgarskap för dem som har förlorat det till följd av tidigare bestämmelser som inte tillät dubbelt medborgarskap. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion 2013/14:Sf15 (SD) yrkande 6.

Medborgarskapsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om att låta alla barn som föds i Sverige förvärva svenskt medborgarskap vid födelsen och om att avskaffa möjligheten till dubbelt medborgarskap.

Jämför reservationerna 4 (MP) och 5 (SD).

Gällande ordning

Ett barn som föds i Sverige blir enligt 1 § MedbL svensk medborgare vid födelsen om barnet har en förälder med svenskt medborgarskap. Att medborgarskapet överförs från en förälder till ett barn ger uttryck för den s.k. härstamningsprincipen. Territorialprincipen innebär i stället att barnet får medborgarskap i det land där det föds.

En utlänning kan enligt 11 § MedbL beviljas svenskt medborgarskap efter ansökan, s.k. naturalisation. För att kunna få svenskt medborgarskap genom naturalisation ska en utländsk medborgare med permanent uppehållstillstånd ha varit bosatt i Sverige i minst fem år, en statslös och flykting i minst fyra år och en nordisk medborgare i minst två år. Den som är gift, lever i ett registrerat partnerskap eller är sambo med en svensk medborgare sedan minst två år tillbaka kan ansöka om svenskt medborgarskap redan efter tre år i Sverige. Vidare krävs att den sökande har styrkt sin identitet, har fyllt 18 år, har permanent uppehållstillstånd i Sverige samt har haft och kan förväntas komma att ha ett hederligt levnadssätt. En sökande som inte kan styrka sin identitet enligt denna bestämmelse får enligt 12 § andra stycket MedbL naturaliseras endast om han eller hon sedan minst åtta år har hemvist här i landet och gör sannolikt att den uppgivna identiteten är riktig.

Enligt 14 § MedbL gäller att en svensk medborgare förlorar sitt svenska medborgarskap när han eller hon fyller 22 år, om han eller hon är född utomlands, aldrig har haft hemvist i Sverige och inte heller har varit här under förhållanden som tyder på samhörighet med landet.

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:Sf16 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att personer som inte kan styrka sin identitet av skäl som de inte själva kan råda över ska ha samma möjlighet som andra till medborgarskap. I yrkande 4 begärs att riksdagen beslutar att barn som föds i Sverige ska förvärva svenskt medborgarskap automatiskt vid födelsen om en av föräldrarna är folkbokförd i Sverige sedan fem år och har permanent uppehållstillstånd. I motionen anges att detta är ett av de förslag som Medborgarskapsutredningen förde fram. I yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att en utredning bör tillsättas med syfte att föreslå hur barn som föds i Sverige automatiskt kan bli svenska medborgare.

I kommittémotion 2013/14:K394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 18 begärs ett tillkännagivande om att ändra medborgarskapslagen på så sätt att alla barn som föds i Sverige blir svenska medborgare, oavsett föräldrarnas medborgarskap.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begär i partimotion 2013/14:Sf314 yrkande 19 ett tillkännagivande om att grundläggande krav på medborgarskap ska vara att man varit bosatt i Sverige i minst tio år och att man inte gjort sig skyldig till grovt brott eller upprepade brott av mindre grov art. I yrkande 20 begärs ett tillkännagivande om att en sökande endast ska beviljas medborgarskap om han eller hon har godkänts i ett medborgarskapstest. Vidare begärs ett tillkännagivande om att en person som ansöker om medborgarskap bör underteckna en deklaration för att bekräfta sin lojalitet med Sverige och för att förbinda sig att respektera svenska lagar och övriga samhällsregler (yrkande 21).

I motion 2013/14:K365 av David Lång m.fl. (SD) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att avskaffa möjligheten till dubbelt medborgarskap.

Ziita Eriksson (M) begär i motion 2013/14:Sf252 ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att göra alla barn som föds inom Sverige till svenska medborgare vid födelsen.

I motion 2013/14:Sf283 av Bino Drummond (M) begärs ett tillkännagivande om att alla som av sagt sig sitt svenska medborgarskap, till följd av den tidigare rådande principen att undvika dubbelt medborgarskap, ska återfå det utan de krav på vistelse som gäller i dag. De nuvarande bestämmelserna får även negativa konsekvenser för barn som är födda av svenska medborgare utomlands och förlorar sitt medborgarskap när de fyller 22 år.

I motion 2013/14:Sf334 av Kerstin Lundgren (C) begärs ett tillkännagivande om förslag som underlättar att återfå och behålla svenskt medborgarskap. Enligt motionären bör det bli möjligt för alla som av sagt sig sitt svenska medborgarskap, till följd av den tidigare rådande principen att

undvika dubbelt medborgarskap, att återfå det utan de krav på vistelse som gäller i dag. Nuvarande bestämmelser får också negativa konsekvenser för barn som föds av svenska medborgare utomlands och med automatik förlorar sitt medborgarskap vid 22 års ålder om inte annat anmäls.

Utskottets ställningstagande

Det svenska medborgarskapet är förknippat med betydelsefulla rättigheter och skyldigheter för den enskilde. Mot denna bakgrund anser utskottet att det nu gällande kravet att den som ansöker om medborgarskap ska styrka sin identitet bör lämnas oförändrat. Motion 2013/14:Sf16 (MP) yrkande 3 avstyrks därmed.

I likhet med tidigare svensk lagstiftning på området bygger medborgarskapslagen huvudsakligen på härstamningsprincipen, även om lagen innehåller vissa inslag av territorialprincipen. Utskottet ser ingen anledning att nu ändra denna ordning eller att föreslå riksdagen att ge regeringen till känna att en utredning om automatiskt medborgarskap för barn som föds i Sverige bör tillsättas. Utskottet ställer sig därmed inte bakom yrkandena om att barn som föds i Sverige automatiskt ska förvärva svenskt medborgarskap och avstyrker motionerna 2013/14:Sf16 (MP) yrkande 5, 2013/14:K394 (MP) yrkande 18 och 2013/14:Sf252 (M). Som framkommit i tidigare avsnitt ställer utskottet sig dock bakom regeringens förslag att göra medborgarskapslagen mer inkluderande när det gäller barn som växer upp i Sverige utan att ha någon förälder som är svensk medborgare. Det saknas enligt utskottets mening anledning att förändra reglerna om förvärv av svenskt medborgarskap för barn och unga på annat sätt än vad som föreslås i propositionen. Motion 2013/14:Sf16 (MP) yrkande 4 avstyrks därför.

Utskottet har vid upprepade tillfällen avstyrkt yrkanden om kunskaper i svenska språket som ett kriterium för svenskt medborgarskap. Frågan har behandlats i samband med införandet av 2001 års medborgarskapslag (bet. 2000/01:SfU8) men även därefter, senast i betänkande 2012/13:SfU7. Vid dessa tillfällen har utskottet framhållit att kunskaper i svenska, tillsammans med arbete, visserligen är bland de viktigaste faktorerna för en framgångsrik integration. Utskottet är emellertid inte heller nu berett att föreslå något tillkännagivande om att ett godkänt medborgarskapstest ska vara ett krav för att få svenskt medborgarskap. Utskottet avstyrker därmed motion 2013/14:Sf314 (SD) yrkande 20. För att erhålla svenskt medborgarskap ska en utlänning ha haft och kunna förväntas ha ett hederligt levnadssätt. Misstanke om brott kan leda till att en ansökan om medborgarskap avslås. Även annan misskötsamhet, som försummelse att betala skatteskulder och underhållsskulder, kan leda till att en ansökan avslås. Utskottet kan inte ställa sig bakom yrkandet om krav på tio års bosättning för rätt till svenskt medborgarskap. Inte heller kan utskottet ställa sig bakom yrkandet om att införa en särskild deklaration om lojalitet som villkor för svenskt medborgarskap. Därmed avstyrks motion 2013/14:Sf314 (SD) yrkandena 19 och 21.

När möjligheten till dubbelt medborgarskap infördes 2001 fann utskottet, vid en samlad bedömning, att övervägande skäl talade för att principen om undvikande av dubbelt medborgarskap borde överges. Utskottet, som inte gör någon annan bedömning nu, avstyrker motion 2013/14:K365 (SD) yrkande 4.

I den proposition som nu behandlas föreslås att de som förlorat sitt svenska medborgarskap till följd av den tidigare medborgarskapslagstiftningen som inte tillät dubbelt medborgarskap, ska få möjlighet att återfå det. Regeringen har också i proposition 2013/14:213, som är under beredning i riksdagen, föreslagit att det ska bli lättare att återfå svenskt medborgarskap för den som har förlorat eller befriats från det. Mot bakgrund av det sagda kan motionerna 2013/14:Sf283 (M) och 2013/14:Sf334 (C) anses i huvudsak tillgodosedda och avstyrks.

Reservationer

1. Medborgarskap genom anmälan, punkt 1 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap i de delar det avser 6 och 8 §§. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf15 av David Lång (SD) yrkandena 2 och 4 samt avslår proposition 2013/14:143 i denna del.

Ställningstagande

Ett barn som har fötts i Sverige och som sedan födelsen är statslöst kan enligt gällande rätt erhålla svenskt medborgarskap om en anmälan görs innan barnet har fyllt fem år. Fem år måste anses vara en lång tid i sammanhanget, och regeringens förslag att utöka fristen till 18 år är anmärkningsvärt. Regeringens förslag om förlängd tidsfrist bör därför inte genomföras.

Inte heller regeringens förslag om att förlänga tidsperioden för anmälan om svenskt medborgarskap för vissa unga vuxna bör genomföras mot bakgrund bl.a. av att ett grundläggande krav för att erhålla svenskt medborgarskap bör vara bosättning i landet i minst tio år.

2. Lagförslaget i övrigt, punkt 2 (MP)

av Magnus Ehrencrona (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap i den mån lagförslaget inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:143 i denna del och motion

2013/14:Sf16 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2 samt avslår motion

2013/14:Sf15 av David Lång (SD) yrkandena 1, 3, 5 och 6.

Ställningstagande

Det är bra att regeringen lyfter fram medborgarskapets betydelse och att dess symboliska innebörd stärks. När det gäller medborgarskapet som uttryck för samhörighet och gemenskap måste dock det framtidsytande uttrycket betonas. Det är bygget av vår gemensamma framtid som förenar oss snarare än hudfärg, religion eller bakgrund. Vidare bör medborgarskapsceremonier hållas i enlighet med regeringens förslag. De ska emellertid inte vara obligatoriska för kommunerna då det innebär ett intrång i den kommunala självbestämmanderätten.

Regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med det anförda.

3. Lagförslaget i övrigt, punkt 2 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap i den mån lagförslaget inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:143 i denna del och motion

2013/14:Sf15 av David Lång (SD) yrkandena 1, 3, 5 och 6 samt avslår motion

2013/14:Sf16 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Att inrätta medborgarskapsceremonier är ett bra sätt att markera medborgarskapets betydelse. Uppgiften att anordna dessa bör dock inte läggas på kommunerna, eftersom medborgarskap främst är en nationell angelägenhet. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur staten kan ansvara för medborgarskapsceremonier.

När det gäller förslaget att korta ned kravet på hemvist i Sverige för barn, måste det framhållas att det är högst betydelsefullt att en person först blir en del av nationen innan han eller hon erhåller medborgarskap. Medborgarskapet handlar inte bara om ett rättsligt förhållande, utan även om identifiering med det svenska samhället.

För att erhålla statusen permanent uppehållsrätt måste en person ha bott i Sverige i fem år utan avbrott och under hela perioden ha uppfyllt kraven för uppehållsrätt. Kravet på fem års permanent uppehållsrätt för att få svenskt medborgarskap i vissa fall bör vara kvar. Denna ordning bör inte ändras.

En viktig utgångspunkt är att dubbelt medborgarskap inte ska vara möjligt. Den som en gång har valt bort ett medborgarskap till förmån för en

annan nations, bör därför inte per automatik kunna återfå det endast till följd av ändringar i lagstiftningen.

4. Övriga medborgarskapsfrågor, punkt 3 (MP)

av Magnus Ehrencrona (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Sf16 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 3–5 och

2013/14:K394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 18,

bifaller delvis motion

2013/14:Sf252 av Ziita Eriksson (M) och

avslår motionerna

2013/14:K365 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD) yrkande 4,

2013/14:Sf283 av Bino Drummond (M),

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 19–21 och

2013/14:Sf334 av Kerstin Lundgren (C).

Ställningstagande

Kraven för att ett barn ska få medborgarskap vid födelsen är alldeles för högt ställda. Medborgarskapsutredningens förslag om att barn som föds i Sverige ska förvärva svenskt medborgarskap automatiskt vid födelsen om en förälder dels är folkbokförd här i landet, dels har permanent uppehållstillstånd, bör genomföras. Vidare bör de som inte kan styrka sin identitet på grund av skäl de inte själva kan rå över ha samma möjligheter att få medborgarskap som andra. Det är diskriminerande att de ska behöva vänta på svenskt medborgarskap i åtta år, i stället för fem år. Regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med det anförda. Slutligen bör en utredning tillsättas för att se över möjligheterna att låta alla barn som föds i Sverige bli svenska medborgare.

5. Övriga medborgarskapsfrågor, punkt 3 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:K365 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD) yrkande 4 och
2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 19–21 och
avslår motionerna
2013/14:Sf16 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 3–5,
2013/14:K394 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 18,
2013/14:Sf252 av Ziita Eriksson (M),
2013/14:Sf283 av Bino Drummond (M) och
2013/14:Sf334 av Kerstin Lundgren (C).

Ställningstagande

Dubbelt medborgarskap bör inte tillåtas i Sverige. En sådan ordning kan leda till problem exempelvis i samband med äktenskap, skilsmässa och vårdnad av barn. Det kan också innebära att personer tillåts rösta i två olika länder.

Som krav för svenskt medborgarskap bör gälla att man varit bosatt i Sverige i minst tio år och att man under denna period inte gjort sig skyldig till ett grovt brott eller upprepade brott av mindre grov art. Vidare ska medborgarskap endast ges den som godkänts i ett medborgarskapstest. Den som ansöker om svenskt medborgarskap bör underteckna en deklaration för att bekräfta sin lojalitet mot Sverige och för att förbinda sig att respektera svenska lagar och övriga samhällsregler.

Regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med det anförda.

Särskilt yttrande

Lagförslaget i övrigt, punkt 2 (S, V)

Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S), Jasenko Omanovic (S) och Christina Høj Larsen (V) anför:

Regeringen lyfter fram medborgarskapets symboliska betydelse för samhörigheten med Sverige samt de rättigheter och skyldigheter medborgare och stat därmed har gentemot varandra. Dessutom föreslås att kommunala medborgarskapsceremonier ska göras obligatoriska. Vi motsätter oss inget av detta, men vill däremot betona att symboliska medborgarskapsceremonier har mindre betydelse än medborgarens verkliga möjligheter att ingå i det svenska samhället på lika villkor. Allas lika rätt till bostad, utbildning, arbete och ett liv fritt från diskriminering är därför central i förverkligandet av en verklig gemenskap som inkluderar alla – oavsett födelseort, etnicitet, hudfärg eller språk. Medborgarskapets symboliska betydelse kan endast fyllas med verkligt innehåll om den följs av politiska reformer i samhället som bryter segregationen i skolor och på bostads- och arbetsmarknaden samt ett kraftfullt arbete mot diskriminering.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:143 Ett medborgarskap som grundas på samhörighet:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.

Följdmotionerna

2013/14:Sf15 av David Lång (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om medborgarskapsceremonier.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag om en förlängd tidsperiod för anmälan om svenskt medborgarskap för statslösa barn.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förslag om hemvist vid anmälan om svenskt medborgarskap för vissa barn med hemvist i Sverige.
4. Riksdagen avslår regeringens förslag om förlängd tidsperiod för anmälan om svenskt medborgarskap för unga vuxna.
5. Riksdagen avslår regeringens förslag om att uppehållsrätt ska likställas med uppehållstillstånd.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheterna att återfå svenskt medborgarskap.

2013/14:Sf16 av Maria Ferm m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om medborgarskapets betydelse.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att medborgarskapsceremonier inte ska vara obligatoriska för kommunerna.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att människor som inte kan styrka sin identitet ska ha samma möjlighet till medborgarskap som andra.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med lagförslag som innebär att barn som föds i Sverige förvärvsar svenskt medborgarskap automatiskt vid födelsen om en förälder till barnet dels är folkbokförd här i landet sedan fem år, dels har permanent uppehållstillstånd.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning med syftet att föreslå hur människor som föds i Sverige automatiskt ska kunna bli svenska medborgare.

Motioner från allmänna motionstiden 2013/14

2013/14:K365 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa möjligheten till dubbelt medborgarskap.

2013/14:K394 av Maria Ferm m.fl. (MP):

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändra lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap på det sätt så att alla som föds i Sverige blir svenska medborgare, oavsett föräldrarnas medborgarskap.

2013/14:Sf252 av Ziita Eriksson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att göra alla barn som föds inom Sveriges gränser till svenska medborgare vid födseln.

2013/14:Sf283 av Bino Drummond (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att förändra lagstiftningen om medborgarskap i enlighet med intentionerna i denna motion.

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att grundläggande krav för medborgarskap ska vara att man har varit bosatt i Sverige i minst tio år och att man under denna tid inte gjort sig skyldig till ett grovt brott eller upprepade brott av mindre grov art.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en sökande endast ska beviljas medborgarskap om han eller hon har godkänts i ett medborgarskapstest för att visa att han eller hon tagit till sig det svenska språket i tal och skrift samt skaffat sig grundläggande kunskaper om svensk historia och svenskt samhällsliv.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en person som ansöker om medborgarskap bör underteckna en deklaration där denna bekräftar sin lojalitet med

Sverige och förbinder sig att respektera svenska lagar och övriga samhällsregler.

2013/14:Sf334 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återkomma med förslag som underlättar att återfå och behålla svenskt medborgarskap.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen
(2001:82) om svenskt medborgarskap

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap¹

dels att 4 och 5 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 § ska utgå,

dels att nuvarande 1–3 §§ ska betecknas 2–4 §§,

dels att den nya 2 § samt 6, 7, 8, 10, 18 och 20 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 16 § ska lyda ”Vissa bestämmelser som rör de nordiska länderna”,

dels att punkt 4 i övergångsbestämmelserna ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 1 och 3 §§ ska sättas närmast före nya 2 respektive nya 4 §,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 1 och 29 §§, samt närmast före 1, 20 och 29 §§ nya rubriker av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse****Medborgarskapets betydelse****1 §*

Det svenska medborgarskapet är ett rättsligt förhållande mellan medborgaren och staten som medför rättigheter och skyldigheter för båda parter. Medborgarskapet förenar alla medborgare och står för samhörighet med Sverige. Medborgarskapet representerar det formella medlemskapet i det svenska samhället och är en grund för folkstyrelsen.

I denna lag regleras hur en person blir och upphör att vara svensk medborgare.

1 §

Ett barn förvärvar svenskt medborgarskap vid födelsen, om

1. modern är svensk medborgare,

2. fadern är svensk medborgare och barnet föds i Sverige,

2 §²

Ett barn förvärvar svenskt medborgarskap vid födelsen, om

1. en förälder till barnet är svensk medborgare, eller

2. en avliden förälder till barnet var svensk medborgare vid sin död.

¹ Senaste lydelse av 5 § 2005:451.

² Senaste lydelse av tidigare 1 § 2005:451.

3. *fadern är svensk medborgare och gift med barnets mor,*

4. *fadern är avliden men vid sin död var svensk medborgare och barnet föds i Sverige, eller*

5. *fadern är avliden men vid sin död var svensk medborgare och gift med barnets mor.*

Det som sägs i första stycket om fadern gäller även den som är förälder enligt 1 kap. 9 § föräldrabalken.

6 §

Ett barn, som har fötts i Sverige och som sedan födelsen är statslöst, förvärvsar svenskt medborgarskap genom anmälan av den eller dem som har vårdnaden om barnet, om barnet har permanent uppehållstillstånd och hemvist här i landet.

Anmälan *skall ske* innan barnet har fyllt *fem* år.

Ett barn som har fötts i Sverige och som sedan födelsen är statslöst förvärvsar svenskt medborgarskap genom anmälan av den eller dem som har vårdnaden om barnet, om barnet har permanent uppehållstillstånd och hemvist här i landet.

Anmälan *ska göras* innan barnet har fyllt *arton* år.

7 §

Ett barn som inte har svenskt medborgarskap förvärvsar svenskt medborgarskap genom anmälan av den eller dem som har vårdnaden om barnet, om barnet har

1. permanent uppehållstillstånd i Sverige, och

2. hemvist här i landet sedan *fem* år eller, om barnet är statslöst, *tre* år.

Anmälan *skall ske* innan barnet har fyllt *arton* år.

Om barnet har fyllt tolv år och har utländskt medborgarskap, krävs för förvärv av svenskt medborgarskap att barnet samtycker *därtill*. Sådant samtycke behövs dock inte om barnet är varaktigt förhindrat att lämna samtycke på grund av en psykisk störning eller på grund av något annat liknande förhållande.

2. hemvist här i landet sedan *tre* år eller, om barnet är statslöst, *två* år.

Anmälan *ska göras* innan barnet har fyllt *arton* år.

Om barnet har fyllt tolv år och har utländskt medborgarskap, krävs för förvärv av svenskt medborgarskap att barnet samtycker *till det*. Sådant samtycke behövs dock inte om barnet är varaktigt förhindrat att lämna samtycke på grund av en psykisk störning eller på grund av något annat liknande förhållande.

8 §

En utlänning som har fyllt *arton* men inte *tjugo* år förvärvsar svenskt medborgarskap genom anmälan, om han eller hon har

En utlänning som har fyllt *arton* men inte *tjugoett* år förvärvsar svenskt medborgarskap genom anmälan, om han eller hon har

1. permanent uppehållstillstånd i Sverige, och
2. hemvist här i landet sedan han eller hon fyllde tretton år eller, i fråga om den som är statslös, femton år.

10 §

Om en utlänning blir svensk medborgare enligt 5, 7, 8 eller 9 §, förvärvar även hans eller hennes ogifta barn, som har hemvist här i landet och inte har fyllt arton år, svenskt medborgarskap om utlänningen

1. ensam har vårdnaden om barnet, eller
2. har vårdnaden gemensamt med den *andre* föräldern och *denne* är svensk medborgare.

Blir föräldrarna till ett ogift barn som har hemvist här i landet och som inte har fyllt arton år samtidigt svenska medborgare enligt 5, 7, 8 eller 9 §, förvärvar även barnet, om *det* står under bådas vårdnad, *svenskt medborgarskap*.

Om en utlänning blir svensk medborgare enligt 6, 7, 8 eller 9 §, förvärvar även hans eller hennes ogifta barn som har hemvist här i landet och inte har fyllt arton år svenskt medborgarskap om utlänningen

2. har vårdnaden gemensamt med den *andra* föräldern och *han eller hon* är svensk medborgare.

Blir föräldrarna till ett ogift barn som har hemvist här i landet och som inte har fyllt arton år samtidigt svenska medborgare enligt 6, 7, 8 eller 9 §, förvärvar även barnet *svenskt medborgarskap* om *han eller hon* står under bådas vårdnad.

18 §

En medborgare i en avtalsstat förvärvar svenskt medborgarskap genom anmälan, om han eller hon

1. har *förvärvat medborgarskapet i avtalsstaten på annat sätt än efter ansökan*,

2. har fyllt arton år,

3. har hemvist här i landet sedan fem år, och

4. under denna tid inte har dömts till frihetsberövande påföljd.

Vid sådant förvärv av medborgarskap tillämpas 10 § när det gäller medborgarens barn.

1. har fyllt arton år,

2. har hemvist här i landet sedan fem år, och

3. under denna tid inte har dömts till frihetsberövande påföljd.

När en person förvärvar medborgarskap på sådant sätt tillämpas 10 § i fråga om medborgarens barn.

Vissa bestämmelser som rör krav på permanent uppehållstillstånd och uppehållsrätt

20 §³

Vad som föreskrivs i denna lag om krav på permanent uppehålls-

Det som föreskrivs i denna lag om krav på permanent uppehålls-

³ Senaste lydelse 2006:222.

tillstånd gäller inte för den som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) *skall* vid tillämpningen av denna lag *permanent* uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd.

tillstånd gäller inte för den som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) *ska* vid tillämpningen av denna lag uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd.

Medborgarskapsceremonier

29 §

Varje kommun ska minst en gång per år anordna en ceremoni för nya svenska medborgare för att högtidlighålla deras nya medborgarskap.

Till en medborgarskapsceremoni ska kommunen bjuda in den som vid tidpunkten för inbjudan är folkbokförd i kommunen och under de senaste 18 månaderna har förvärvat svenskt medborgarskap på annat sätt än vid födelsen och inte tidigare bjudits in till en sådan ceremoni.

Vid medborgarskapsceremonierna ska innehållet i 1 § första stycket förmedlas.

4.

En person som har förlorat sitt svenska medborgarskap enligt 7 § lagen (1950:382) om svenskt medborgarskap, men som skulle haft det kvar om den nya lagen gällt vid tidpunkten för förlusten, återfår svenskt medborgarskap om han eller hon före den 1 juli 2003 hos Migrationsverket anmäler önskemål om det. Detta gäller dock inte personer som haft möjlighet att återfå svenskt medborgarskap redan enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1979:139) om ändring i lagen

Den som förlorat sitt svenska medborgarskap enligt 7 § lagen (1950:382) om svenskt medborgarskap återfår detta genom anmälan till Migrationsverket.

(1950:382) om svenskt medborgarskap.

Om personen vid tidpunkten för anmälan står under annans vårdnad, görs anmälan i stället av den eller dem som är vårdnadshavare.

Om anmälan avser ett barn som har fyllt tolv år och har utländskt medborgarskap, krävs för förvärv av svenskt medborgarskap att barnet samtycker *därtill*. Sådant samtycke behövs dock inte om barnet är varaktigt förhindrat att lämna samtycke på grund av en psykisk störning eller på grund av något annat liknande förhållande.

Om den som anmälan avser står under någon annans vårdnad vid tidpunkten för anmälan, görs denna i stället av den eller dem som är vårdnadshavare.

Om anmälan avser ett barn som har fyllt tolv år och har utländskt medborgarskap, krävs för förvärv av svenskt medborgarskap att barnet samtycker *till det*. Sådant samtycke behövs dock inte om barnet är varaktigt förhindrat att lämna samtycke på grund av en psykisk störning eller på grund av något annat liknande förhållande.

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

2. De upphävda 4 och 5 §§ gäller fortfarande för barn som har fötts före den 1 april 2015. När en person förvärvar medborgarskap enligt den upphävda 5 § tillämpas 10 § i fråga om medborgarens barn.

3. När en person återfår svenskt medborgarskap enligt punkt 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap i dess nya lydelse tillämpas 10 § i fråga om medborgarens barn.